

Εφημερίς τῶν Κυριῶν

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ

ΣΥΝΤΑΞΣΟΜΕΝΗ ΥΠΟ ΚΥΡΙΩΝ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑ
ΚΑΛΛΙΡΡΟΗ ΠΑΡΡΕΝ

Συνδρομηταὶ ἐγγράφονται εἰς τὸ Γ ρ α φ ε ῖ ο ν τῆς

Ἐφημερίδος τῶν Κυριῶν

Ἐν τῷ Ἐξωτερικῷ δὲ παρ' ἁπασί τοῖς κ.κ.
ἀντιπροσώποις ἡμῶν.

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ

ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ

Διὰ τὸ Ἐσωτερικὸν Δρ. 5
Διὰ τὸ Ἐξωτερικὸν Φρ.χ. 8

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΩΣ

27-ὁδὸς Πανεπιστημίου-27

Γραφεῖον ἀνοικτὸν καθ' ἡμέραν ἀπὸ 10—12 π. μ.

Πᾶσα παρατήρησις ἐπὶ τῆς ἀποστολῆς τοῦ φύλλου γίνεται δεκτὴ μόνον ἐντὸς ὁκτώ ἡμερῶν.

Διὰ τὰ ἀνυπόγραφα ἄρθρα εὐθύνεται ἡ συντάκτις αὐτῶν

Κ^α ΚΑΛΛΙΡΡΟΗ ΠΑΡΡΕΝ

Τὰ περὶ ἡμῶν χεῖρ ὄντα δημοσιεύμενα ἢ μὴ δεξιὰ ἐπιστρέφονται. — Ἀνυπόγραφα καὶ μὴ δηλοῦντα τὴν διαμονὴν τῆς ἀποστελλούσης δὲν εἰν δεκτά. — Πᾶσα ἀγγελία ἀφορῶν εἰς τὰς Κυρίας γίνεται δεκτὴ

Ἀντιμεταβάλλουσαι διεύθυνσιν οὐκ εὐθύνονται. — Ἀποστέλλουσαι γραμματοσημῶν 50 λεπτῶν πρὸς ἐκτύπωσιν νέας ταινίας

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Τὰ θύματα τῆς ἐποχῆς. — Ἡ Σμάρα. — Αἱ γυναῖκες Quakers. (κατὰ μετάφρασιν δὸς Εἰρήνης Νικολαΐδου). — Ἡ Λευκὴ Καλύπτρα (ὑπὸ κ. Δεσποίνης Ἀγγελέρου). — Ἀπὸ τὸ ταξεῖδι μου. Ἡ Ἁγία Αἰκατερίνη τοῦ Μουρίλου. — Ἀλληλογραφία. — Συνταγή. — Εἰδοποιήσεις. — Ἐπιφυλλίς.

ΤΑ ΘΥΜΑΤΑ ΤΗΣ ΕΠΟΧΗΣ

Θύματα συμπαθῆ τὸσον περισσότερο, ὅσον εἶναι ἀσθενῆ καὶ μικρὰ καὶ ἀδύνατα νὰ υπερασπισθοῦν τὸν ἑαυτὸν των. Θύματα μιᾶς ιδέας, ἢ ὁποῖα ἐνέχει πολλὰ τὰ ἀξιώματα, ἢ ἢ ὁποῖα εἰς τὴν ἐφαρμογὴν τῆς ἐξέρχεται τοῦ κύκλου τῆς, λοξοδρομεῖ καὶ ὡς πρᾶγμα τὸ ὅποσον ἀφίεται εἰς τὴν τυφλὴν φορὰν τῆς τύχης ἐπιφέρει καταστροφάς, ἐνίοτε ὀδυνηράς καὶ ἀνεπανορθώτους.

Εἰς τὴν περίστασιν αὐτὴν τὸ «Ραχὴλ τὰ τέκνα κλαίει» τῶν Ἑβραίων ἠμποροῦσε κάλλιστα νὰ ἐφαρμοσθῆ εἰς ἐμῆ. Μὲ μόνην τὴν διχοφάν ὅτι ἐγὼ κλαίω, ὅχι διότι δὲν ἔχω τέκνα, διὰ νὰ τὰ βλέπω νὰ βασανίζονται, ἀλλὰ κλαίω ὅλα τὰ μικρὰ παιδιὰ τοῦ κόσμου, τὰ ὁποῖα χωρὶς κανενὸς Ἡρώδου τὴν σκληρὰν ἐπέμβασιν, καὶ χωρὶς καὶ τὴν ἐλπίδα τῆς σωτηρίας κανενὸς μικροῦ θεανθρώπου, υποβάλλονται ἐπὶ δύο τρεῖς κατ' ἔτος μῆνας εἰς ἓν μαρτύριον, τὸ ὅποσον τελειώνει μὲ περιπνευμονίας, μὲ φθίσεις, μὲ χρονίους μαρτυροῦς καὶ μὲ πολλοὺς θανάτους.

Καὶ αὐτοῦργὸς ὄλων αὐτῶν τῶν κακῶν καὶ δῆμος ὄλων τῶν χανομένων ἢ προῶρα μαρτυρομένων μικρῶν υπάρξεων, εἶναι ἢ γυμναστική, τὸ μόνον πρᾶγμα, ἐπὶ τοῦ ὁποῖου καὶ οἱ ἀρχαῖοι καὶ οἱ νεώτεροι λαοὶ στηρίζουν ἀκριβῶς τὴν ὑ-

γείαν καὶ τὴν ἀκμὴν καὶ τὴν πρόοδον καὶ τὸ μεγαλεῖόν των.

Τώρα πῶς ἀπὸ ἓν μάθημα, τὸ ὅποσον ἐδόξασε τοὺς προγόνους μας καὶ τοὺς ἔκαμε τὴν ὠραιότεραν καὶ τὴν ὠμακλωτέραν φυλὴν τοῦ κόσμου, σήμερον καταπτᾶ με ὕλην τὴν ἀναμαρμάρωσιν τοῦ Σταδίου, μὲ ὄλους τοὺς στεφάνους τῆς δάφνης, περὶ τοὺς ὁποῖους συνάπτεται ὁ μέγας ἀγὼν, νὰ ἐπέρχεται σχεδὸν τὸ ἀντίθετον ἀποτέλεσμα, τὸ πρᾶγμα ὃ δὲ φαίνεται καὶ πῶς πρᾶξον καὶ ἴσως ἀπίστευτον.

Καὶ ὅμως δὲν ὑπάρχει ἰατρός, δὲν ὑπάρχει γυμναστής, δὲν ὑπάρχει διδάσκαλος εὐσυνείδητος, ὁ ὅποιος νὰ μὴ συμμερίζεται τὴν ἰδέαν αὐτὴν καὶ νὰ μὴν ὁμολογῆ ὅτι, ὅπως γίνεται ἢ γυμναστικὴ εἶναι πρᾶξις μεγάλων καὶ ἀνεπανορθώτων κακῶν διὰ τὴν μικρὰν, ἰδίαν, ἡλικίαν.

Οἱ ἀρχαῖοι, τῶν ὁποῖων τὰ παιδιὰ δὲν ἦσαν υποχρεωμένα νὰ μαθηθῶν οὔτε γραμματικὴν, οὔτε συντακτικὴν, οὔτε ἱερὰν ἱστορίαν καὶ κατήχησιν, εἶχαν τὴν γυμναστικὴν καὶ τὴν μουσικὴν, ὡς τὰ μόνα σοβαρὰ καὶ ὑποχρεωτικὰ μαθήματα διὰ τὴν μικρὰν ἡλικίαν. Καὶ οἱ παιδοτρίβια των τῆς ἐποχῆς ἐκείνης ἠσχολοῦντο καθ' ὕλην τὴν διάκρισιν τῆς φοιτήσεως τῶν παιδιῶν εἰς τὸ σχολεῖον, νὰ ἀσκοῦν ἐν μέτρῳ τὸ σῶμα καὶ τὴν ψυχὴν, εἴστε τὸ ἄσμα καὶ τὴν ποίησιν, ὡς καὶ εἰς τὰς σωματικὰς ἀσκήσεις. Βαθμηδὸν καὶ ὀλίγον κατ' ὀλίγον, συγχρόνως πάντοτε καὶ ἐναλλάξ, εἰς ἕσας τῆς ἡμέρας ὥρας τὸ ἐν ἀπὸ τὰ μαθήματα αὐτὰ ἐξεκούραζεν ἀπὸ τὸ ἄλλο καὶ προετοιμαζε καὶ τὸ σῶμα καὶ τὸ πνεῦμα τῶν μικρῶν εἰς τὴν ἀρμονικὴν ἀνάπτυξιν των.

Ἡμεῖς οἱ νεώτεροι, ἂν καὶ πρωτίστως ἐξεθάρψαμεν τὴν ἀρχαίαν γλῶσσαν καὶ ἐνεκῶσαμεν εἰς τὴν μελέτην τῶν μεγάλων προγόνων μας καὶ διδασκάλων τῆς ἀνθρωπότητος, ὅμως τὸσον σχολαστικῶς εἶχομεν ἀντιληφθῆ τὰ κατ' αὐτούς, ὥστε ἐπὶ ἡμῖσιν ὄλον αἰῶνα ἀπὸ τῆς ἐθνικῆς μας ἀποκατα-

στάσεως δὲν ἐσκέφθημεν κἄν ἦτο ἀνάγκη νὰ ἀσκῶμεν καὶ τὸ σῶμα ἐκ πρὸς ἀλλήλου πρὸς τὸ πνεῦμα.

Καὶ μόνον ὅταν ἡ γυμναστική κατέκλυσε πλέον τὰ προγράμματα καὶ τῶν ὀλιγώτερον προηγημένων ζένων λαῶν. ἤρχισαμεν δειλιά, δειλιά, νὰ ἀναγράφωμεν τὸ μάθημα τῆς γυμναστικῆς εἰς τὰ σχολικὰ προγράμματα.

Ἐξ ἀρχῆς ἡ γυμναστική, φαίνεται, ἐθεωρήθη μάθημα μᾶλλον ἐξωτερικῆς ἐπιδείξεως καὶ πολυτελείας, πρὸς πραγματικῆς ἀνάγκης. Καὶ τὰ περισσότερα τῶν πρὸ εικοσιπενταετίας σχολείων, μόνον εἰς τὰς παραμονὰς τῶν ἐξετάσεων ἤσκουν τὰ παιδιὰ εἰς μερικὰς ἀσκήσεις, διὰ νὰ τὰ παρατάξουν εἰς τὰς ἐξετάσεις ἐνώπιον γονέων, οἱ ὅποιοι εὗρισκαν τὴν εὐκαιρίαν νὰ τὰ χειροκροτοῦν.

Μετὰ τὴν ἀνασκαφὴν τοῦ Σταδίου καὶ τὴν τέλεσιν τῶν Ὀλυμπιακῶν Ἀγῶνων, ἡ Γυμναστική ἔλαβε σημαντικώτερον θέσιν εἰς τὰ Σχολικὰ προγράμματα, τὰ γυμναστήρια διὰ τοὺς ἐφήβους ἐπολυπλασιάστησαν καὶ τόση εἶχε καταλάβει τὸν κόσμον φρενίτις διὰ τὴν ἀθλητικὴν ζωὴν, ὥστε κάθε δρόμος καὶ κάθε λεωφόρος νὰ μεταβάλλεται εἰς μικρὸν Στάδιον γυμναζομένων.

Ἄλλ' ὁ ἐνθουσιασμός αὐτὸς παρήλασε μὲ τὸν ἐπικουροῦν ἠσάντα πόλεμον, τοῦ ὁποίου αἱ ὑποχωρητικαὶ τάσεις ἀπεδόθησαν ὀλίγον καὶ εἰς τὴν μανίαν τοῦ τρέχειν, ἡ ὁποία εἶχεν ἀνκνυχθῆ μετὰ τὴν νίκην τοῦ Λούη.

Ἐν τούτοις τὸ Στάδιον, λευκὸν πάντοτε καὶ ὠραῖον καὶ προκλητικόν, ἐνθύμιζεν εἰς τοὺς κανονίζοντας τὰ τῆς παιδικῆς μορφώσεως τοὺς θριάμβους τῶν ἡμερῶν τῶν Ὀλυμπιακῶν ἀγῶνων, καὶ ἐξ ἄλλου οἱ Γυμναστικοὶ Σύλλογοι, ἀπέστειλλον τοὺς μαθητὰς των εἰς τὸ Στάδιον, παρουσίᾳ Ὑπουργῶν καὶ Βασιλέων.

Αὐτὸ ἐδημιούργησε τὴν ἰδέαν τῶν ἐτησίων σχολικῶν ἀγῶνων εἰς τὸ Στάδιον, τῶν ὁποίων προηγούνται αἱ ἐξετάσεις τῆς Γυμναστικῆς, αἱ κρίνουσαι τὴν τύχην τῶν δικαιομένων νὰ ἐμφανισθοῦν εἰς τὸ πολὺ κοινὸν καὶ νὰ στεφανωθοῦν μὲ δάφνας νίκης.

Ἄλλ' ἐπειδὴ τὰ προγράμματα τὰ σχολικὰ μεθ' ὅλους αὐτοὺς τοὺς γυμναστικοὺς νεωτερισμοὺς μένουσιν φορτωμένα ἀπὸ πλῆθος μαθημάτων καὶ οἱ διδάσκαλοι εἶναι ὑποχρεωμένοι νὰ διδάξουν τόσην καὶ τόσην ὕλην, φυσικὰ καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τοῦ ἔτους ἡ Γυμναστική ἀμελεῖται, καὶ αἱ ὠρισμένοι ὑπὸ τοῦ προγράμματος ἀσκήσεις δὲν ἐκτελοῦνται.

Αἴφνης ἡ στιγμή τῆς κρίσεως φθάνει καὶ τὰ σχολεῖα τοῦ κράτους ἀπὸ ἄκρου εἰς ἄκρον μεταβάλλονται ὡς ἐκ θαύματος εἰς παγγυμναστήρια. Τὰ δυστυχισμένα τὰ μικρά, τὰ ὅποια καθ' ὅλον τὸ ἔτος μαραίνονται εἰς τὰ θρανία καὶ ἐπάνω εἰς τὰ βιβλία καὶ τὰ τετράδια, μεταβάλλονται ἀποτόμως εἰς ὑπαιθροῦς ἀθλητὰς, γυμναζόμενα ὥρας καὶ ἡμέρας ὀλοκλήρους, ὑπὸ τὰς θανατηφόρους ἀτμοσφαιρικὰς μεταβολὰς τῆς ἀνοίξεως. Αἱ ἐξετάσεις γίνονται πομπωδῶς, μεταβολὰς τῆς ἀνοίξεως. Αἱ ἐξετάσεις γίνονται πομπωδῶς, αἱ ἐφημερίδες διακηρύττουν τὰ διακριθέντα σχολεῖα, οἱ διευθύνται καὶ οἱ γυμνασταὶ δέχονται συγχαρητήρια, καὶ τὸ Στάδιον ἐτοιμάζεται νὰ στεφανώσῃ τοῦτο ἡ ἐκεῖνο τὸ σχολεῖον, δημοτικὸν ἢ ἰδιωτικόν, γυμνάσιον ἢ γυμναστικὸν Σύλλογον.

Καὶ ἐνῶ ἡ δοξομανία τῶν μεγάλων ἱκανοποιεῖται, τὰ μικρὰ θύματα πίπτουν ἀδοξᾶ, ὅχι κἄν εἰς τὸ πεδῖον τῆς τιμῆς, ὅπου κἀποικα τοῦλάχιστον θὰ τὰ ἐπιρίμενον ἀθλητῶν, ἀλλ' ἀπλοῦστατα καὶ ὀδυνηρότατα εἰς μίαν κλίνην πόνων, τὴν ὁποίαν ὁ πυρετὸς μεταβάλλει εἰς κόλασιν καὶ ὁ θάνατος ὅχι σπανίως παραμονεύει.

Καὶ ὅσα ἐσώθησαν ἀπὸ τὰς ἐξετάσεις τῆς γυμναστικῆς, ἔχουν νὰ ὑποβληθοῦν εἰς τὸ μαρτύριον τῶν σχολικῶν ἐξετάσεων, ριπτόμενα πάλιν ἀποτόμως εἰς τὰ τετράδια, τὰ θρανία καὶ τὴν νυχθήμερον ἀγωνίαν τῆς μελέτης. Καὶ ὡς συμπέρασμα ἀπὸ ὅλην αὐτὴν τὴν πυρετῶδη τρίμηνον ἐξάντλησιν διδασκάλων καὶ παιδιῶν ἔχομεν: Αὐξήσιν ἀσθενειῶν παιδικῶν 50 0)0. Αὐξήσιν θανάτων 25 0)0. Αὐξήσιν καχεξίας γενικῆς καὶ ἀποστροφῆς καὶ πρὸς τὴν πνευματικὴν καὶ πρὸς τὴν σωματικὴν μόρφωσιν 90 0)0. Καὶ αὐξήσιν κενοδοξίας ἐπιπολαίου, ρεκλαμαρισματος καὶ ἀντιπαιδαγωγικῆς δράσεως 99 0)0.

Καὶ διὰ μὲν τὰ ἀγῶρια, εἰς τὰ ὅποια εἰς στέφανος δάφνης μένει ὡς ἀντιστάθισμα ὅλου αὐτοῦ τοῦ κακοῦ, τὸ πρᾶγμα ἔχει τοῦλάχιστον ἓνα σκοπὸν, ἔστω καὶ ἄσκοπον. Ἄλλὰ διὰ τὰ κορίτσια; Καὶ τὸ Ἐκπαιδευτικὸν Συνέδριον, τί ἐσκέφθη καὶ ἐμελέτησε καὶ συνεζήτησεν καὶ ηὐχῆθη ἐπὶ τοῦ ζητήματος αὐτοῦ;

Η ΣΜΑΡΑ

Δὲν εἶναι ψευδώνυμον, ἀλλ' ἐν ὄνομα κύριον, συγκεκριμένον, καὶ αὐτὸ εἶναι ἀρετὸν διὰ τὴν Ρουμανίδα συνάδελφον, ἡ ὁποία εἶχεν ἐπισκεφθῆ τὰς Ἀθήνας ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ τοῦ Ἐκπαιδευτικοῦ Συνεδρίου.

Γυναῖκες τῆς θελήσεως, τοῦ χαρακτῆρος καὶ τῆς περιωπῆς τῆς Σμάρας ἀρχίζουν τὴν ἱστορίαν τῆς οἰκογενείας των ἀπὸ αὐτὰς καὶ δὲν ἔχουν ἀνάγκη οὔτε οἰκογενειακῶν περιγμηῶν, οὔτε συζυγικῶν τίτλων.

Λεπτὴ, ἰσχνή, μελαγχροινὴ, μὲ δύο μαῦρα μάτια ζωηρώτατα, μὲ τὸ πνεῦμα ἀνήσυχον καὶ ἀεικίνητον, μὲ τὴν γλῶσσαν ἀποδίδουσαν στενογραφικῶς τὰς σκέψεις της, ὁμιλοῦσα γαλλικὰ ὡς Γαλλίς καὶ ἰταλικὰ ὡς Ἰταλίς, ἰδοὺ πῶς τὴν ἐγνώρισα τὴν ἐπαύριον τοῦ Ἐκπαιδευτικοῦ Συνεδρίου εἰς τὴν Ἐπαγγελματικὴν Σχολὴν τῆς Ἐνώσεως τῶν Ἑλληνίδων.

Συνοδευομένη ἀπὸ τὸν Ἰταλὸν δημοσιογράφον κ. Β. de Luca καὶ τὴν κ. Λασκαρίδου, ἦλθεν εἰς συνάντησίν μου: Σὰς ζητῶ ἀπὸ τὸ πρῶν, ἀλλ' εἶμαι εὐτυχής, διότι σὰς εὐρίσκω ἐδῶ εἰς πεδῖον δράσεως καὶ ἐργασίας.

Αὐτὸς ἦτο ὁ χαιρετισμός της. Αἱ γυναῖκες ἐργάζεσθε καὶ ἐδῶ πολὺ, ὡς βλέπω. Πολὺ περισσότερον ἴσως ἀπὸ ἄλλου, ἀφοῦ ἔχετε τὴν πρωτοβουλίαν εἰς τόσα καλὰ καὶ ὠραῖα ἔργα.

Ἐπεσκέφθη τὴν Σχολὴν, εἶδε τὸν πολυπληθῆ ἀριθμὸν τῶν μαθητριῶν, ἐζήτησε τὴν ἐργασίαν καὶ ἠρώτησε μὲ ἀπλοικότητα ἐπιτροπομένην εἰς τοὺς ἀγνωστὰς τὰ καθ' ἡμᾶς: Καὶ ἡ Κυβέρνησις σας ἔχει ἀναθέσει εἰς τὸ συμβούλιόν σας τὴν ἐποπτεῖαν τοῦ ὠραίου αὐτοῦ ἔργου;

—“Ὅχι, τὸ ἰδρύσαμεν ἡμεῖς καὶ τὸ διοικοῦμεν ἡμεῖς καὶ τὸ τροφοδοτοῦμεν ἡμεῖς . . .

—Ἀδύνατον, ἀπίστευτον, ἀκκτ ὄρθωτον! Καὶ ἤρχισε νὰ ἀριθμῆ τὰ Ἐπαγγελματικὰ Σχολεῖα, τὰ ὅποια λειτουργοῦν εἰς Ρουμανίαν, ἰδρυμένα ἀπὸ τὴν Κυβέρνησιν καὶ συντηρούμενα ἀπὸ αὐτὴν καὶ μόνην.

Ἐξ εἰς τὸ Βουκουρέστι, τέσσαρα εἰς τὸ Γαλάζι, τρία εἰς τὸ Ἰάσι καὶ δὲν εἰς ἐξουρὸν πόσα ἄλλα εἰς τριτεύουσας πόλεις. “Ὡ! ἡ Κυβέρνησις μας ἐργάζεται πολὺ διὰ τὴν μόρφωσιν τῶν γυναικῶν ὅλων τῶν τάξεων.”

Ἐγὼ καὶ αἱ κυρίαι συνάδελφοί μου ἐπιωπῆσαμεν μίαν εὐγλωτον σιωπὴν. Τί νὰ ἀπαντήσωμεν; Καὶ πῶς νὰ εἰκονίσωμεν τὰς φροντίδας τῆς ἰδικῆς μας Κυβερνήσεως διὰ τὴν μόρφωσιν τῶν Ἑλληνίδων;

Τὴν ἐπισκέψασα μετὰ τοῦ συνοδοῦ της νὰ πάρῃ τὸ τέιον μαζὴ μου τὸ ἀπόγευμα τῆς ἰδίας ἡμέρας. Συνέπεσε μεταξὺ ἄλλων νὰ πρερυεθῆ καὶ εἰς παρεπιδημῶν τιτοῦχος συντάκτης μεγάλης Παρισινῆς Ἐφημερίδος. Νομίζετε ὅτι τὸν ἐπεριποιήθη, ὡς θὰ ἔκαμνε κάθε Ἑλληνὶς Γαλλολάτρης; Κάθε ἄλλο. Ἡ Σμάρα τοῦ τὰ ἐχονδρόκοψε μὲ μίαν ἀμείλικτον κριτικὴν της διὰ τὴν ὀπισθοδρομικότητα καὶ τὴν ἐπιπόλαιον ἀνατροπὴν τῶν γυναικῶν τῆς Γαλλίας. «Μὰς νομίζετε τὰς γυναῖκας τῆς Ἀνατολῆς κατωτέρας τῶν ἰδικῶν σας. Ἡμποροῦμεν νὰ σὰς δώσωμεν μαθήματα εἰς πολλὰ πράγματα . . .»

Εἰς ὀλίγας στιγμάς, ὅπου εἰσῆλθεν εἰς τὸ γραφεῖον μου, μὲ τὸ φλιτζάνι εἰς τὸ χέρι καὶ μὲ τὸ βλέμμα πετῶν ἀδιάκοπα, ἀπὸ τῶν βιβλιοθηκῶν εἰς τὰς εἰκόνας καὶ τὰ ἀγαλλμάτια καὶ ἔπιπλα καὶ τὰ ἄλλα κομψοτεχνήματα μου διηγῆθη ὅλην τὴν ζωὴν της, τὴν δημοσίαν καὶ τὴν ἰδιωτικὴν. Τὴν πρώτην, ὡς ἀνήκουσαν εἰς τοὺς πολλοὺς μεταφέρω ἐδῶ, μεταφρασθεῖσιν ἐκ τοῦ Ἰταλικῶν περιοδικῶν «οἱ Σύγχρονοι» ἀπὸ τὴν «Ἰριδα τοῦ Βουκουρεστίου».

Τέχνη, ποίησις, φιλολογία: ἰδοὺ ἡ Σμάρα. Τέχνη ἐμπλεῖα ἰδεαλισμοῦ καὶ φαντασίας: ποίησις ὑπέρπληρος χάριτος καὶ εὐγενείας, φιλολογία πλαισιουμένη ὑπὸ ὑφαρπαζούσης ἀρμονικότητος καὶ ἀπαρκαμίλλου μεγαλείου.

Ἡ Σμαρὰ ἀγαθὴ Γεωργίου, τὸ γένος Ἀνδρονέσκου, ἐγεννήθη εἰς Τριγοβίστην τὴν 15 Σεπτεμβρίου 1857, ἡ δὲ οἰκογένειά της κατάγεται ἐξ ἐπιφανῶν μογογράφων. Ὁ πατὴρ της ἔλαβε μέρος εἰς τὴν ἐπανάστασιν τοῦ 1848, ἐκ μητρὸς δὲ συγγενεῦει μὲ τὴν οἰκογένειαν τοῦ ἀυλάρχου Βλαδέσκου, γόνου τοῦ Μεγάλου Μίρτσεα τῆς Βλαχίας. Ὁ στρατηγὸς Βλαδέσκος ἔχαιρε τὴν εὐνοίαν τῆς Κάρμεν Σύλβα, τῆς ἐστεμμένης ποιητρίδος Βασιλίσσης τῆς Ρωμανίας.

Περαιώσασα τὰς σπουδὰς της ἐν Βουκουρεστίῳ συνεζεύχθη τὸν κ. Γεωργίου. Εἴκοσι ἐτῶν ἐγνώριζε κάλλιστα τὴν γαλλικὴν, τὴν ἰταλικὴν, καὶ τὴν γερμανικὴν, ἐφημίζετο δ' ἕκτοτε ὡς πρωταγωνίστρια ἐν τῇ ρουμανικῇ φιλολογίᾳ. Τὸ πρῶτον ποιητικὸν της ἔργον Chioceul ἐδημοσιεύθη εἰς τὸ περιοδικὸν Familia καὶ τὸ πρῶτόν της διήγημα ἐστόλισε τὰς στήλας τῆς Romania Libera. Ἐκτοτε δὲν ἔκλυσε καταγινόμενη ἐν τῷ πεδίῳ τῆς φιλολογίας. Οὐδεὶς δὲ ἐκ τῶν ποιητῶν τῆς πατρίδος της κατάρθωσε νὰ ἀποδώσῃ εἰς τοὺς στοιχοῦς του τὴν ἀνεπαισθητότητα

αἰσθημάτων, τὸσον πατριωτισμὸν, φαντασίαν καὶ χάριν, ὅσον ἡ Σμάρα. Τὸ θερμὸν της αἶμα εἶναι ζωηρὸν, αἶμα εὐγενές, ὅπερ ἐλεπτύθη μὲν ὑπὸ τῶν λιλαπάπων τοῦ βίου, ἀλλὰ δὲν ἀπέκαμνε. Ἐν τῷ πεζῷ μεταχειρίζεται ἀπαρκαμίλλον πλαστικότητα, τὸ ὄφρος της εἶνε νευρῶδες ἐλκυστὸν ἀμέσως τὴν προσοχὴν τῶν ἀκροατῶν.

Κατὰ τὸ 1899 ἔλαβε μέρος εἰς τὸ ἐν Ρώμῃ συγκροτηθὲν συνέδριον τῶν Ἀνατολιστῶν, ὁπότεν εἰς τὸ «Φόρουμ» ἀθηναϊκῆς τῆς Μητρὸς Ρώμης ἐνώπιον τοῦ ὑπουργοῦ τῆς Ἐκπαιδεύσεως, τοῦ δημάρχου Ρώμης, τοῦ πρέσβους τῆς Ρωμανίας καὶ ἀπείρου πλήθους. Ἦτο ἀληθῶς ἀπαρκαμίλλος ἡ ζωηρὰ ρωμανὶς μὲ τὴν ἐθνικὴν της περιβολὴν, ὅταν δι' ἰσχυρὰς φωνῆς ἔλεγε: «Παρήλθον 2000 ἔτη ἀφ' ὅτου σύ, Μητὴρ Ρώμη, ὠδήγησες τὴν θυγατέρα σου πρὸς τὸν Προῦτον, τὸν Τίττα, τὸν Δούναβιν καὶ τὸν Εὐξείνιον λέγουσα: Ἡ γῆ αὕτη εἶναι ἰδική σου, προσπάθησον νὰ τὴν ἀναδείξῃς ὑπερέτερον τῶν γειτόνων σου λαῶν» κτλ.

Τὴν ἐπιούσαν ὀλόκληρος ὁ ἰταλικὸς τύπος ἀφιέρωνεν ἐνθουσιῶδη ἄρθρον ὑπὲρ τῆς ρωμανίδος ποιητρίδος.

Τὸν Σεπτέμβριον τοῦ 1889 συνεκροτήθη ἐν Παριτίοις τὸ συνέδριον τῆς εἰρήνης ὑπὸ τῆς ἐνώσεως τῶν κυριῶν, οὐτινος ἀντιπρόεδρος ἐξελέγη ἡ Σμάρα κατὰ τὸ διάστημα τῶν συνεδριάσεων αὐτῶν ἀνέπτυξε τὸ θέμα αὐτῆς μετὰ τοσαύτης εὐφραδείας, ὥστε ἀδιάκοπα ἀπέσπασε τὰ χειροκροτήματα τοῦ ἀκροατηρίου, ἀποτελουμένου ὑπὸ ὑπουργῶν, βουλευτῶν, φιλολόγων κλπ., ἀνθρώπων τῶν γραμμάτων. Καὶ ἐπὶ τῇ περιστάσει ταύτῃ ὁ τύπος τῶν Παρισίων ἀνήγγειλεν εἰς τὰ πέρατα τῆς οἰκουμένης τοὺς θριάμβους τῆς charmante petite Roumaine.

Τὸ 1899 τῇ πρωτοβουλίᾳ τῆς Σμάρας ἐτελέσθησαν ἐν Τιργόβεστι τὰ ἀποκαλυπτήρια τῆς προτομῆς τοῦ ποιητοῦ Γρηγ. Ἀλεξανδρέσκου, ἐπὶ τοῦ βήθρου τοῦ ὁποίου φαίνεται γεγλυμένον τὸ ὄνομα τῆς Σμάρας χρυσοῖς γράμμασι. Τὸ 1899 ἴδρυσεν ἐν Ρωμανίᾳ τὸ σωματεῖον τῶν γυναικῶν ὑπὲρ τῆς εἰρήνης μὲ 300 καὶ πλέον μέλη. Αἱ ἐφημερίδες τοῦ Βερολίνου καὶ τῆς Βιέννης ἀνέφερον εὐφῆμως ἐπὶ τῇ περιστάσει ταύτῃ τὸ ὄνομα τῆς ρωμανίδος ποιητρίδος.

Ἡ Σμάρα ὠμίλησε πολλάκις ἀπὸ τοῦ βήματος τοῦ ἐν Βουκουρεστίῳ Ἀθηναίου περὶ τῆς ποιητρίδος Βερονίκης Μίκαε, τοῦ Γρ. Ἀλεξανδρέσκου, περὶ ἐθνικῆς ἀγωγῆς, περὶ ὀρφανῶν, περὶ τῶν τέκνων μας, περὶ τῆς νοημοσύνης τῶν γυναικῶν, περὶ ἀναμνήσεων ἐξ Ἰταλίας κτλ. Συνειργάσθη δὲ καὶ συνεργάζεται εἰς τὰ σπουδαιότερα τῆς Ρωμανίας φύλλα, τὸ Adevèrul καὶ τὸ Universul. Καὶ γαλλιστὶ ἔγραψε σπουδαῖα ἄρθρα, περὶ τῆς παγκοσμίου εἰρήνης εἰς τὴν Revue diplomatique. Αἱ ἰταλικαὶ ἐφημερίδες Gran Mondo τῆς Ρώμης, Scena Illustrata τῆς Φλωρεντίας καὶ ἡ «Ἰρις» ἐδημοσίευσαν ἐν μεταφράσει διηγήματα αὐτῆς ἀπλήστως ἀναγνωσθέντα. Διακρίνεται ἡ Σμάρα διὰ τὸν μέγαν πατριωτισμὸν της, ἐργαζομένη ἐκθύμως ὑπὲρ τῶν ὑποδούλων ἀδελφῶν τῆς Τρανσυλβανίας. Εἶναι μέλος πλείστων παιδαγωγικῶν, φιλανθρωπικῶν καὶ φιλολογικῶν ἐταιρειῶν ρωμανικῶν καὶ ξένων, τὸ δὲ 1889 ἔλαβε παρὰ τοῦ βασιλέως τῆς Ἰταλίας τὸ ἀργυροῦν μετάλλιον τῆς ἀξίας.

ΑΙ ΓΥΝΑΙΚΕΣ

Ἀπὸ τὸν ἅγιον Φραγκίσκον ἕως τὸ ἀκρωτήριον Horn

Β'.

Ἡ Ἀμερικὴ εἶνε τὸ μεγάλο θερμοκήπιον, ὅπου πολυπλασιάζονται αἱ θρησκευτικαὶ αἱρέσεις. Ὑπ' αὐτὴν τὴν ἐποψιν μόνον ἡ Ρωσσία δύνανται νὰ συναγωνισθῇ μαζὴ της. Ὅλοι αἱ θρησκείαι, ὅλα τὰ εἶδη τοῦ φανατισμοῦ, ὅπου ἡμπορεῖ κανεὶς νὰ φαντασθῇ, εὐδοκίμοῦν ἐκεῖ. Ὅλοι γνωρίζουν τοὺς Quakers ἢ «Τρέμοντας» καὶ τοὺς «Βιβλικούς Κοινωνιστάς». Εἰς τὰ πλάγια ἐνὸς ὠραίου λόφου, τρεῖς λεύγας μακρὰν τῆς πηγῆς τοῦ Νέου Λιθάνου, ἐκεῖ ἐγεννήθη ἀπὸ τὴν πρώτην ἐμπνευσιν μιᾶς φανατισοπλήκτου πτωχῆς κόρης, ὀνομαζομένης Ἄνας Λέε, ἡ περίφημος αὕτη «Ἐνωσις τῶν πιστευόντων εἰς τὴν δευτέραν ἐμφάνισιν τοῦ Χριστοῦ».

Ὁ λαός, διὰ εἰρωνείαν τοὺς ὠνόμασε μὲ τὸ πικρὸν ὄνομα Quakers, ἐνῶ ὀρθότερον ὀνομάζονται ἡ «Κοινότης τῆς ἀληθοθεϊαίης».

Οἱ Quakers εἶνε ἐντελῶς ἀντίθετοι ἀπὸ τοὺς Μορμόνους: ἔχουν ἀποστρόφην καὶ μῖσος διὰ τὸν γάμον· κατ' αὐτοὺς τὸ ἁμάρτημα τοῦ Ἀδάμ, ἔχει ἀφορμὴν τὴν ἔνωσιν τοῦ μὲ τὴν Εὐάν, ἔνωσις ἡ ὁποία ἐγένετο τὴν γῆν μὲ πικρὰ ἀπογόνους: ἐπίσης οἱ «Ἐκλεκτοὶ» αὐτοὶ μένοντες ἄγαμοι, θέλουσι φέρει βαθμηδὸν τὴν ἐξάλειψιν τοῦ ἀνθρώπου γένους.

Ὅπως οἱ Μορμόνοι, οἱ Quakers ἔχουν νόμον ἐργασίας. Ἐκαστον μέλος ἐργάζεται διὰ τὴν ἔνωσιν, ἡ ὁποία διακρίνεται εἰς δέκα ὁκτώ κοινότητες, μὲ πληθυσμὸν σχεδὸν 2,400 ψυχῶν. Καθένα ἀπὸ τὰ χωρία τῶν εἶνε κυψέλη ἐργασίας, ὅπου δὲν χάνεται οὔτε ἓν λεπτόν. Οὔτε ταβέρναι, οὔτε ζυθοπωλεῖα, οὔτε φυλακίαι, οὔτε ἐνεχειροδανειστήρια, ὑπάρχουν ἐκεῖ. Ὁ κουάκερ εἶνε μοναχός, καὶ ἡ κουακερέσσα μοναχή, μὲ τὴν μικρὰν ἀπὸ μουσελίαν ἀσπρὴν σκούφιαν της, μὲ τὸ φόρεμά της μὲ σχῆμα σάκου, ὁ ὁποῖος πίπτει ἀπὸ τὴν μέσην ἕως τοὺς ἀστραγάλους, καὶ μὲ τὴν φυσιογνωμίαν της τὴν μελαγχολικὴν, κάτω ἀπὸ τὴν προσωπίδα τῆς ψυχικῆς γαλήνης καὶ ἀπαθείας.

Οἱ «Βιβλικοὶ κοινωνισταὶ» εἶνε ὄνειροπόλοι ὅπως διόλου ἐναντίου εἶδους· ὁ γάμος εἶνε ἀπάτη καὶ ἡ ἰδιοκτησία κλοπή. Ἐπίσης ἴδρυσαν ἐξω ἀπὸ τὸ Κράτος τῶν ἑνῶν θρησκευτικῶν σύλλογον, ὁ ὁποῖος ἔχει ὡς ἀρχὴν τὸ κοινὸν τῶν κτημάτων καὶ τῶν γυναικῶν. Ὁ πᾶτερ Noyes ἦτο ὁ μεγαλύτερος προφήτης. Ὁ μόνος νόμος τοῦ γάμου δι' αὐτοὺς εἶνε ἡ «συμπάθεια».

Εἰς τὴν μικρὰν δημοκρατίαν τῶν ὄχθων τοῦ Onéida κάθε ἄνδρας εἶνε συγχρόνως σύζυγος καὶ ἀδελφός διὰ κάθε γυναῖκα· κάθε γυναῖκα σύζυγος καὶ ἀδελφὴ διὰ κάθε ἄνδρα. Ἄλλως τε, ὅπως εἰς τὴν Ἰκάρειαν, μία τελεία ἐπιτυχία φαίνεται ὅτι βασιλεύει εἰς τὴν κοινότητα αὐτῶν, ὅπου ὅλοι ἐργάζονται διὰ τὴν ἀυξήσασιν τὴν κοινὴν περιουσίαν. Οἱ ὄφραται ἐργάζονται εἰς τὸ ἔργον τῶν, οἱ γεωργοὶ καλλιεργ-

γοῦν τὴν γῆν, οἱ ἔμποροι καὶ οἱ βιομήχανοι εἰς τὰς ἰδικὰς τῶν ἐργασίας.

Αἱ γυναῖκες καὶ αἱ νεάνιδες, εἶνε, λέγουσιν, θαυμασίως ὠραῖαι. Αἱ ὑπανδρὸι ἔχουν τὰ μαλλιά κομμένα καὶ χωρισμένα εἰς τὸ μέσον μὲ χωρίστρα. Ὁ κορσὸς τοὺς εἶνε ἄγνωστος. Ἐνα εἶδος φορέματος ἀπὸ μουσελίην βαμβάκερην, ἡ χονδρὸ μεταξωτό, ἕως τὰ γόνατα, καὶ κουμπομένο ἀκριβῶς εἰς τὸν λαϊμόν, ἕνα πλατὺ πανταλόνι ἀπὸ τὸ ἴδιον ὕφασμα εἶνε ἡ ἐνδυμασία τῶν.

Λέγουσιν ὅτι οἱ βιβλικοὶ Κοινωνισταὶ κάμνουν πολλοὺς νεοσυλλέκτους: ὁ κοινωνικὸς ὀργανισμὸς τῶν εἶνε τόσον ἀπλοῦς, αἱ ἀρχαὶ τοῦ τόσον εὐκόλοι, ὥστε ἡ ἐπιτυχία τῆς ἐξαπλώσεως τῆς αἱρέσεώς τῶν δὲν εἶνε παράδοξος.

(Κατὰ τὸ Γαλλικόν)

Εἰρήνη Νικολαΐδου

Η ΛΕΥΚΗ ΚΑΛΥΠΤΡΑ

Ἐν τῷ μέσῳ τῶν ἐρυθρῶν σκούφων τοῦ 1793 ἡ ἀδελφὴ Θηρεσία, μὲ τὴν λευκὴν της καλύπτραν, ὁμοία μὲ περιστερὰν καταληφθεῖσαν ὑπὸ καταιγίδος μετέβαινε διὰ βήματος γαληνίου, ἀξιοπεποῦς καὶ σταθεροῦ ἐκ τῆς φυλακῆς εἰς τὴν λαϊμητόμον.

Ὁ βασιλεὺς δὲν ὑπῆρχε πλέον. Δὲν ἐσέβοντο οὔτε ἐκκλησίαν, οὔτε θυσιαστήριον, οὔτε Θεὸν· οἱ πτωχοὶ ὅμως καὶ οἱ δυστυχεῖς ὑπῆρχον πάντοτε καὶ δι' αὐτοὺς ἡ λευκὴ καλύπτρα τῆς ἀδελφῆς Θηρεσίας, ἦτο σημεῖον ἐλπίδος. Ἡ ἱστορία τῆς ἐποχῆς δὲν ὀμιλεῖ περὶ τοῦ ἠρωτισμοῦ καὶ τῆς ἀφωσιώσεως αὐτῆς πρὸς τὴν πάσχουσαν ἀνθρωπότητα, ἀλλὰ τὴν γνωρίζει ὁ Θεὸς καὶ οἱ πτωχοὶ. Ἐλεγον ὅτι ἡ ὑπέρθετος αὕτη τῶν ἀσθενῶν, ἡ εὐεργέτρια αὕτη τοῦ λαοῦ εἶχεν ἀπαρητηθῆ τοὺς ἀδάμαντας καὶ τὰ τρίχαπτα, διὰ νὰ ἐνδύθῃ τὸ μοναχικὸν σχῆμα. Ἡμέραν τινὰ ἡ ἀδελφὴ Θηρεσία κατηγγέλη εἰς τὸ ἐπαναστατικὸν δικαστήριον ὅτι ἦτο ἀριστοκρατὶς μετρημένη. Μειδιῶσα ἀπεκρίθη εἰς τὴν κατηγορίαν ταύτην.

Τὸ ἐσπέρας τῶν Χριστουγένων, ἡ ἀδελφὴ Θηρεσία ἐπεσκέφθη ἄθλιόν τι ἀνώγειον ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Βρούτου. Νεαρὰ γυνὴ ἔκειτο ἐπὶ τῆς κλίνης, ἔχουσα εἰς τὸ πλευρὸν της δύο δίδυμα μύλις πρὸ ὀλίγου γεννηθέντα. Ὀλίγον μακρύτερα, παιδίον τριῶν ἕως τεσσάρων ἐτῶν ἦτο πλαγιασμένον ἐπὶ ἀχύρων κλαῖον καὶ οἰμῶζον ἕνεκα τοῦ πυρετοῦ καὶ τῆς πείνης· ὁ πατήρ τῶν δὲν ὑπῆρχε πλέον...

Ἐκείνην τὴν ἡμέραν ἡ πτωχὴ καλογραῖα δὲν εἶχε ἀπαντήσει παρὰ ταπεινώσεις καὶ ἀπειλάς. Αἱ χεῖρές της παγωμέναι ἀπὸ τὸ ψῦχος ἦσαν κεναί. Προσεπάθει νὰ φράζῃ τὰς τρύπας τοῦ φεγγίτου, ἐκ τοῦ ὁποῖου ἡ οἰκτρὰ αὕτη κατοικία ἐλάμβανε τὸ φῶς τῆς ἡμέρας, ὅτε οἱ ὀφθαλμοὶ της προσεικλύσθησαν ὑπὸ τῆς ἐκθαμβωτικῆς φωταψίας τῆς ἀπέναντι κατοικίας, κατοικουμένης ὑπὸ πλουσίου πολίτου, μέλους τῆς Ἐθνοσυνελεύσεως. Τὸ ἄτομον τοῦτο, τὸ ὁποῖον ὄφειλε τὴν περιουσίαν του εἰς τὴν οἰκογένειαν τῶν Μοντμορανσῶν, ἦτο σήμερον ἐκ τῶν διαπρεπεστέρων μελῶν τῶν «Ὁρειῶν» πολιτικῆς μερίδος μεγάλως τότε ἰσχυροῦς.

ΑΠΟ ΤΟ ΤΑΞΕΙΔΙ ΜΟΥ

Η ΑΓΙΑ ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΤΟΥ ΜΟΥΡΙΛΟΥ

Ἡ Ρώμη εἶνε ὁ μόνος τόπος, εἰς τὸν ὁποῖον αἰσθάνεται κανεὶς τὸν κόρον, τὸν ὁποῖον αἰσθάνονται οἱ πλούσιοι, οἱ ἔχοντες τὰ μέσα νὰ ἀπολαμβάνουν πολὺ περισσότερα ἀπὸ ὅσα ἡμποροῦν νὰ ἀπολαύσουν.

Κάθε πρωὶ τακτικὰ ἔκαμνα εἰς τὸ ξενοδοχεῖόν μου τὴν ἐξῆς σκέψιν: τί ἀριστοεργήματα θὰ ἰδῶ σήμερον, τί πανηγυρὶς αἰσθήσεων μὲ περιμένει! Καὶ ἦσαν τότε πολλὰ ὅσα εἶχα ἰδεῖ χθὲς καὶ προχθὲς, ὥστε σχεδὸν δὲν ἐπεθύμουν, δὲν ἐδιψοῦσα ὅπως τὰς πρώτας ἡμέρας νὰ ἰδῶ περισσότερα. Εἶχα χορτάσει νὰ βλέπω. Τὰ μάτια μου εἶχαν πάθει ἐν εἶδος νάρκης, ἡ ὁποία ἐπακολουθεῖ τὴν μέθην κάθε εἶδους ἀπὸ τὴν τοῦ κρασιῦ, ὅπως ἐκείνην ὅπου γεννᾷ ἡ ὑπερτάτη ἡδονὴ τῆς θεᾶς τῶν ὠραίων πραγμάτων.

Ἄλλ' ὅπως ὁ μεθυμένος ὁ κουρασμένος νὰ μεθῆ καὶ ἀποφασισμένος νὰ νηστεύσῃ τὸ κρασί, ἐπανέρχεται, ἀπὸ τῆς μιᾶς στιγμῆς εἰς τὴν ἄλλην, εἰς τὴν ἀπόφασίν του, ἀπαράλλακτα καὶ ἐγὼ ἐπανηρχοῦμαι εἰς τὸ φῶς τῶν ὠραίων κόσμων καὶ τῶν ὠραίων θεαμάτων μὲ νέαν ἐκάστοτε δίψαν θαυμασμοῦ καὶ ἀπολαύσεων.

Ἰδίως τὸ Βατικανὸν μὲ ἔστυρεν ἰδιαίτερος ὡς μαγνήτης. Καὶ ὅταν κατόρθωσα νὰ ἀποσπασθῶ καὶ νὰ χορτάσω τοὺς μαρμαρίνους θησαυροὺς του καὶ νὰ ἀναγεννηθῶ μὲσα ἐκεῖ εἰς τὴν δοξασμένην μας ἐποχὴν τῆς μεγάλης τέχνης, μὲ κατελάμβανεν αἴφνης ἡ μαγνία νὰ ἰδῶ συγκεντρωμένας ὅλας τὰς δοξασμένας ἐποχὰς τῶν μεταγενεστέρων λαῶν καὶ νὰ κρίνω καὶ νὰ συγκρίνω.

Καὶ διέσχίζα τότε ὅλον τὸ διάστημα, ὅπου χωρίζει τὰς γαλερίας ἀπὸ τὰς πινακοθήκας καὶ ἔκαμνα ὅλον τὸν γύρον τοῦ κολοσσοῦ τοῦ Ἁγίου Πέτρου καὶ ἀνέβην καὶ ἀνέβην ἐκατοντάδας σκαλοπάτια καὶ ἐπερνοῦσα τὰς αἰθούσας τῶν νεωτέρων σχολῶν, χωρὶς νὰ σταματήσω πρὸ ἀποθεώσεων χρωμάτων καὶ ὠραίων γραμμῶν καὶ διέσχίζα τις τοιχογραφημένας αἰθούσας τοῦ Ραφάηλ καὶ ἀνερχομένη εἰς τὴν κυρίως πινακοθήκην, εἰς τὸ ἐπάνω πάτωμα τοῦ Βατικανοῦ.

Δι' ἐμὲ ἡ κυρίως ἐκκλησία, τὸ κυρίως ἱερόν τῶν ἀπορητῶν κάθε θρησκείας καὶ κάθε λαοῦ ἐκεῖ ἐτέλει τὰ μυστήρια του. Ὅλοι οἱ μεγάλοι καλλιτέχναι τοῦ κόσμου, Ἰσπανοὶ, Ὀλλανδοὶ, Βενετοὶ, Φλωρεντίνοι καὶ Ρωμαῖοι ἐκεῖ ἔχουν συναντηθῆ, προσφέροντες ὁ καθεὶς ἀπὸ αὐτοὺς εἰς τὴν νέαν θρησκείαν, αὐτὴν τὴν ψυχὴν τῶν, αὐτὸ τὸ δημιουργικὸν εἶναι τῶν ὡς μεγάλοι λειτουργοὶ καὶ ἀντιπρόσωποι λαῶν.

Τὰ ἀριστοεργήματα τοῦ Τινορέτου, τοῦ Τιτσιανῶν, τοῦ Μουρίλου, τοῦ Κορρεγγίου, τοῦ Καραβάτζιο, τοῦ Ραφαήλου ἐκπροσωποῦν ἐκεῖ ὅχι μόνον τὴν ποικίλην ἐξέλιξιν τῆς ἰδέας τέχνης ἐκάστου λαοῦ, ἐν σχέσει πρὸς τὰς παραδόσεις καὶ τὸν πολιτισμὸν του, ἀλλὰ δίδουν αὐτὴν τὴν ψυχὴν τοῦ λαοῦ, αὐτὸν τὸν τρόπον τῆς αἰσθηματικῆς του περιωπῆς.

Καὶ εἰς τὰς μικρὰς αὐτὰς αἰθούσας μὲ τοὺς ἀραιούς ἐ-

Ἐσώθημεν, εἶπεν ἡ ἀδελφὴ τοῦ Ἐλέους, ἀπευθυνομένη πρὸς τὴν ἀσθενῆ· ταχέως θὰ ἐπανέλθω.

Διὰ βήματος βιαστικοῦδιήλθε τὴν ὁδὸν καὶ ἔφθασεν εἰς τὴν μεγάλην οἰκίαν. Ἐπὶ τῆς θεᾶς τῆς οἱ ὑπηρετῆται ἔμειναν κατάπληκτοι. Μία καλογραῖα μὲ λευκὴν καλύπτραν ἀνέκραζαν.

Ἐυαρεστηθῆτε νὰ με ἀναγγείλητε εἰς τὸν κυριὸν σας. Εἶμαι βιαστικὴ, εἶπε, μειδιῶσα ἡ ἀδελφὴ Θηρεσία.

Τί ἐπιθυμεῖς, πολῖτις, εἶπε τὸ μέλος τῆς ἐθνοσυνελεύσεως, ρίπτον βλέμμα ἔκπληκτον καὶ ὀργίλον ἐπὶ τῆς προγεγραμμένης ἐνδυμασίας τῆς μοναχῆς.

— Ζητῶ ἐλεημοσύνην.

— Ἐλεημοσύνην διὰ σέ;

— Ὅχι διὰ τοὺς κυρίους μου!

— Ποῖοι εἶνε οἱ κύριοί σου;

— Οἱ πτωχοὶ! Εἶμαι ὑπηρετριά των. Εἶς τι ἀνώγειον ἀπέναντι τῆς κατοικίας σας ἐγεννήθησαν δίδυμα. Ἡ πτωχὴ τῶν μήτηρ δὲν ἔχει οὔτε τροφήν, οὔτε ἐνδύματα, οὔτε φωτιάν. Εἶναι γειτόνισά σας, βοηθήσατέ την.

— Ἀλλὰ τὸ ἐνδυμα, τὸ ὁποῖον φέρεις, εἶναι προγεγραμμένον, τὸ γνωρίζεις;

— Ὁ λαός μὲ ἀγαπᾷ καὶ μὲ ὑπερασπίζεται· οἱ πτωχοὶ μὲ ἀγαποῦν καὶ μὲ σέβονται, δὲν μὲ γνωρίζουν παρὰ μὲ τὸ ὄνομα «ἡ λευκὴ καλύπτρα».

— Ὅμιλεῖς περὶ δίδυμων;

— Ναί, ἡ μητέρα των εἶναι ἀσθενής, πεινᾷ καὶ δεῖψῃ.

Καὶ σήμερον εἶναι Χριστούγεννα. Εἶναι ἡμέρα ποῦ ἐορτάζουν τὰ παιδία καὶ τὰ ἐγκαταλελειμμένα, τὰ πτωχὰ πρέπει νὰ ἐλεηθῶσιν.

— Ἰδοὺ κἄτι τι διὰ τοὺς προσκετευομένους σου καὶ ἀε φωνάζουν «Ζήτω τὸ Ἔθνος!»

— Πρέπει νὰ περιμένωμεν διὰ τοῦτο νὰ μεγαλώσουν ὀλίγον, εἶπε μειδιῶσα ἡ ἀδελφὴ Θηρεσία.

— Εἶναι δίκαιον· εἶπεν ὁ φοβερός πολίτης, θελχθεὶς ἐκ τοῦ ἀστεϊσμοῦ. Ἀλλὰ σὺ πρόσχε εἰς τὴν λευκὴν σου καλύπτραν, ἄλλως ἐντὸς ὀλίγου αἱ πτέρυγές της θὰ κοκκινήσουν.

— Ὅπως θέλει ὁ Θεός. Εἶμαι προητοιμασμένη καὶ οἱ πτωχοὶ μου ἐπίσης. Πλέον τῶν χιλίων μοὶ ἔχουν ὑποσχεθῆ νὰ μὲ συνοδεύσουν μέχρι τῆς λαϊμητόμου.

— Δὲν θὰ τοῖς ἐπιτραπῇ τοῦτο.

— Θὰ τὸ κάμωσιν ὅμως.

— Ἀκουσε, ἰδοὺ κἄτι ἀκόμη διὰ τὰ δίδυμα. Πῶς ὀνομάζεσαι;

— Ἀδελφὴ Θηρεσία!

— Μὰ αὐτὸ δὲν εἶναι ὄνομα.

— Δὲν ἔχω ἄλλο.

Μὲ ἔνοεις πολὺ καλὰ· ζητῶ τὸ ἄλλο σου ὄνομα.....τὸ ὄνομα τῆς οἰκογενείας σου. Πῶς ὀνομάζεσο ἄλλοτε;

— Ἄλλοτε! εἶπεν ἡ ἀδελφὴ Θηρεσία, ἀνορθωθείσα ὀλίγον. Ἄλλοτε εἰς τὸν κόσμον ὀνομαζόμεν Ἄουζα δὲ Μοντμορενσῶ.

(Ἐκ τοῦ Ἀγγλικοῦ)

Δέσποινα Α. Ἀγγερέτου

πισκέπτας, εις τὰς ὁποίας εισέρχεται τις με βήμα δειλὸν καὶ ἥσυχον, ἐνόησα πολλά σκοτεινὰ μέρη τῆς ἐξελίξεω: τῆς θρησκευτικῆς ἱστορίας τῶν λαῶν τῆς Δύσεως.

Τί ἀπικισιώτερον αἴφνης ἀπὸ τὴν Ἰερὴν Ἐξέτασιν, τὴν ὁποίαν ἐπενόησεν ὁ Ἰσπανικὸς φανατισμὸς, καὶ τί πλέον ἀσυμβίβαστον ἀπὸ αὐτὴν με τὸ πνεῦμα τῆς ἀγάπης καὶ ἀνεξικκλικῆς τῆς θρησκείας τοῦ Χριστοῦ; Καὶ τί θηριωδέστερον ἀπὸ ἓνα Ἰεροξεταστὴν, τί δὲ θυμικισιώτερον ἀπὸ ἓν θῦμα τοῦ θησκοναγγελικῶν τῶν τροχῶν τοῦ μαρτυρίου. Πρὸ τῶν εἰκόνων ἐν τούτοις τοῦ Μουρίλου τὸ αἰνιγματῶν δημίον καὶ τῶν θυμάτων τῆς Ἰερᾶς Ἐξετάσεως λύεται ἀφ' ἑαυτοῦ. Καὶ διατίθετοί τις ἀμέσως νὰ φανῆ ἐπιεικέστερος πρὸς τὸν δῆμιον καὶ νὰ θυμιάζῃ ὀλιγώτερον τὸ θῦμα. Ἡ Ἁγία Αἰκατερίνη τοῦ Μουρίλου λύει τὸ αἰνίγμα, φωτίζει τὰ σκότη τῶν ψυχῶν ἐκεῖνων. Ἄν οἱ ἱεροξετασταὶ ἀγαποῦν τὴν θρησκείαν τῶν μετὰ τὸ πάθος καὶ τὴν ἔκστασιν καὶ τὴν τρέλλαν τὴν σαγηνευτικὴν, τὴν ὁποίαν ὁ ζωγράφος ἐσκάρπισεν εἰς τὸ βλέμμα τῆς μάρτυρος, τότε ἀντὶ νὰ εἶναι δῆμιον, εἶναι αὐτοὶ τὰ θύματα. Ἄν οἱ μάρτυρες τῆς θρησκείας ἀνδρες, γέροντες καὶ παρθένοι ἐμμένουν εἰς τὰς ἰδέας τῶν μετὰ αὐτὸ τὸ πάθος καὶ τὴν δύναμιν καὶ τὴν γοητείαν τὴν ὁποίαν ἀποπνέουν αἱ Ἰσπανικαὶ εἰκόνες τῆς ἀμῆς τῆς τέχνης, τότε τί τὸ θυμικιστὸν, ἐὰν δέχωνται τὸ μαρτύριον μετὰ τὴν χαρὰν, ἐὰν βαίνουν πρὸς τὸν θάνατον μετὰ τὴν προθυμίαν;

ΕΠΙΦΥΛΛΙΣ

ΚΑΚΟ ΜΑΤΙ

Ὁ Λεοπόλδος, θυμῆσιο Τσκακνὸ βυπόρι, ποῦ κάνει τὸ ταξεῖδι ἀπὸ τὴν Μισαλία στὴν Νεάπολη, ἔστρεψε τὸ ἀκρωτήρι τοῦ Reocida. Ὅλοι οἱ ταξιδιωτὲς ἀνέβηκαν πάνω στὴ γέφυρα, μόλις εἶδαν τὴν ξηρὰ.

Πάνω στὸ κατὰστρωμα, στὴ θέση τὴν προσδιορισμένη γιὰ τοὺς ἐπιβάτες τῆς πρώτης θέσης, ἦταν πολλοὶ Ἄγγλοι, οἱ ὁποῖοι προσπαθοῦσαν νὰ μείνουν ὅσο τὸ δυνατόν μόνοι: τὰ πρόσωπά τους ἦταν με φροντίδα ξυρισμένα, οἱ κρατῆτες τους καλοδεμένους, οἱ γιαντικίδες τῶν ποκαμισιῶν τῶν ἄσπροι καὶ γυαλιστεροί, φαίνονταν ἅν ἀπὸ μπριστὸλ χαρτί, φοροῦσαν καινούρια γάντια ἀπὸ πετσί τῆς Σουηδίας, καὶ νόμιζε κανεὶς πῶς ἔβγαίναν ἀπὸ τὴν κάμαρα τῆς τουαλέτας τους καὶ ὄχι πῶς ταξίδευαν. Ἦταν ἐκεῖ ἄλλοι, μέλη τῆς βουλῆς τῶν Κοινοτήτων, ἔμποροι τοῦ Ἄστωος, ράφται τῆς ὁδοῦ Regent. Ἄλλοι ἀκίνητοι, ὅλοι στενοχωρημένοι. Ἡ γυναῖκες δὲν λείπανε, γιατί ἡ Ἄγγλιδες δὲν ἔχουνε πολλές δυσκολίες γιὰ τὰ ταξεῖδια, ὅπως ἡ γυναῖκες τῶν ἄλλων μερῶν, καὶ βρίσκουνε τίς ποῖο μικρὲς αἰτίες γιὰ νὰ φύγουν ἀπὸ τὸν τόπο τους. Κοντὰ στὶς λέδες καὶ στὶς κυρίες, ὁμορφιὲς περασμένες, λάμπανε δροσερὲς καὶ ροδοκόκκινες κάτω ἀπὸ τίς γαλάζιες γάζες τους νέες κοπέλλες πλασμένες ἀπὸ ἀφρόγαλα καὶ τριαντάφυλλα, ἀληθινὸς τύπος ὁμορφιάς τῆς γῶρας τῆς πέραν τῆς Μάγλης. Τὰ θελκτικὰ αὐτὰ κορίτσια, ἔβλεπαν τὴν Νάπολη ἀπὸ μακριὰ καὶ κάθε μιά με ἰδιαίτερον τόνο ἔλεγε τὴν γνωστὴ φράση. «Πρῶτα νὰ δῆς τὴν Νεάπολη καὶ ἔπειτα νὰ πεθάνῃς» ἔβλεπαν τοὺς ὁδηγούς των τοῦ ταξιδιοῦ ἢ σημειώσανε τίς ἐντυπώσεις τους στὰ σημειωματάρια τους, χωρὶς νὰ δίνουνε καμμιά προσοχὴ στὶς ματιὰς ποῦ τοὺς ἔβριχταν μερικὸι Παριζιάνοι ποῦ περιτριγύριζαν ἐκεῖ, ἐνῶ ἡ μητέρες μοῦριζαν γιὰ τὸ κακὸ φέρεση τοῦ Γάλλων.

Δῆμιον καὶ θύματα ἔχουν ἕκαστος τὸ ἰδανικὸν των. Πιστεύουν εἰς αὐτὸ ὄχι πλέον ὡς ἄνθρωποι, ἀλλ' ὡς θεοί. Ἡ ψυχὴ των ὄλη, ἡ λατρεύουσα μέχρι πάθους καὶ μέχρι κκουρηγῆματος σκορπίζει, τὴν δύναμιν τῆς εἰς ὅλας τῶν τὰς αἰσθήσεις, τόσον ὥστε νὰ βλέπουν καὶ νὰ αἰσθάνωνται μόνον τὰ ὑπερκόσμια καὶ μόνον τὰ εἰς τὰς ψυχὰς των, τὰς περιπαθεῖς, ὄρατὰ.

Τὸ σῶμα δι' αὐτοὺς δὲν ὑπάρχει δι' ἄλλον λόγον ἢ ὅπως μαρτυροῦμενον καὶ πάσχον ἐξασφαλίσῃ τὴν βασιλείαν τοῦ πνεύματος. Ὁ δῆμιος κατὰ συνέπειαν, ὁ βασιανίζων τὸ σῶμα ἔχει τὴν βεβαιότητα ὅτι εὐεργετῆ τὸ θῦμα του, ἢ ἄλλως τε βεβαιότητα καὶ τοῦτο συμμερίζεται, ἀπεκδεχόμενον μετὰ χαρὰν τὸν θάνατον τοῦ μαρτυρίου.

Εἰς αὐτὰς τὰς σκέψεις μετὰ ἐνέβαλεν ἡ Ἁγία Αἰκατερίνη τοῦ Μουρίλου. Καὶ ὅταν ἔπειτα ἔφυγα, καὶ καθ' ὅλην τὴν ἡμέραν καὶ τὴν νύκτα τὸ βλέμμα ἐκεῖνο τοῦ ἐκχειλισμοῦ τοῦ πάθους, τὸ βλέμμα ἐκεῖνο τῆς ἰσχυρᾶς θελήσεως μετὰ παρηκολούθει.

Ἡσθάνομην κάτι, τὸ ὁποῖον κανὲν βλέμμα ζωντανοῦ ἀνθρώπου δὲν με εἶχε κάμει νὰ αἰσθάνω εἰς ὄλην μου τὴν ζωὴν. Καὶ ἐσκεπτόμην τοὺς δυστυχεῖς ἑπτὰ σοφοὺς τῆς Ἀλεξανδρείας, τοὺς ὁποῖους ὁ Ρωμαῖὸς Ὑπατος ἐξέλεξε διὰ νὰ ἀντιτάξουν ἐνώπιόν του τὰς σοφὰς γνώμας των κατὰ τῆς Θεότητος τοῦ Χριστοῦ, συζητοῦντες ἐπὶ τοῦ θέματος τούτου μετὰ τῆς νεοφωτιστοῦ πατρικίας, τῆς εὐγλώττου καὶ πολυμαθοῦς ρήτορος Αἰκατερίνης.

Κοντὰ στὸ ἀριστοκρατικὸ διαμέρισμα περπατοῦσαν, καπνίζοντες τὰ ποῦρα τους δύο τρεῖς νέοι, οἱ ὁποῖοι ἀπὸ τὰ ψάθινα καὶ μαλακὰ στακτιὰ καπέλλα τους, τὰ μακριὰ ἐπανωφόρια τους, ἀπὸ τὰ πλατεῖα λιγὰ πανταλόνια τους, εὐκόλα φαίνονταν πῶς ἦταν καλλιτέχνες, προσπαθοῦσαν, ἀλλὰ με ὅλων διόλου διαφορετικὸ σκοπὸ, ἀπὸ τοὺς λουστραρισμένους νέους, νὰ συλλάθουνε μερικὰ πορτραῖτα ἀπὸ τὰ κορίτσια αὐτὰ, τὰ ὁποῖα δὲν μπορούσαν νὰ πλησιάσουνε, καὶ ἡ φροντίδα αὐτὴ δὲν τοὺς ἄφηνε νὰ θυμιάσουνε τὸ θυμῆσιο πανόραμα ποῦ εἶχαν ἀπέναντί τους.

Στὴν πρύμνη τοῦ πλοίου ἀκουμπισμένοι ἢ καθισμένοι στὰ μαζεμένα σκονιὰ, ἦταν πολλοὶ ταξιδιωτὲς τῆς τρίτης θέσεως, οἱ ὁποῖοι ἔτρωγαν ὅτι τοὺς εἶχε μείνει χωρὶς νὰ ρίχνουνε οὔτε μιά ματιὰ στὸ πλέον θυμῆσιο θέαμα τῆς φύσεως, γιατί τὸ αἰσθημα γιὰ τὴν ὁμορφιά αὐτὴ, τὸ αἰσθάνονται μόνον ὅσους ἢ ἀνάγκαις τῆς ζωῆς δὲν ἀποροφῶνε ὅλων διόλου.

Ἦταν ὠραῖος καιρὸς, τὰ γαλάζια κύματα περνοῦσαν ἥσυχα, μόλις ταραζόντα τὴν ἐπιφάνεια, χωρὶς νὰ ἔχουνε τὴ δύναμιν νὰ σβύσουνε τίς σκιὰς τῶν κτιρίων ὁ καπνὸς ὁ ὁποῖος ἔκανε τὰ σύνερα τοῦ ὠραίου αὐτοῦ οὐρανοῦ, χάνονταν σιγὰ, σιγὰ ἅν ἄσπρα πουλιὰ. Ἡ μακριὰ σειρὰ τῶν λόφων, ἡ ὁποία ἀπὸ τὸ Παυσίλυπο ὡς τὸ Βεζούβιο, σχηματίζει τὸν θυμῆσιον κόλπον στὸ βάθος τοῦ ὁποῖου ἀναπαύεται ἡ Νεάπολη ἅν θαλασσινὴ νύφη, ποῦ στεγνώνει στὴν ξηρὰ ἔπειτα ἀπὸ τὸ μπάνιο τῆς, ἀρχίζει νὰ φαίνεται καλλίτερα, κάτω ἀπὸ τὰ μενεξεδένια χρώματα ποῦ τὴν φωτίζουν. Τὰ ἄσπρα πανιὰ τῶν ψαράδικων ποῦ γύριζαν στὸ λιμάνι φαίνονταν ἅν φτερὰ κύκνου, τὰ ὁποῖα ἔφερνε ὁ ἀέρας, καὶ ἔδειχναν τὴν ἐνεργητικότητα τῶν ἀνθρώπων πάνω στὴν μεγαλοπρεπῆ ἡσυχία τῆς θάλασσας.

Ἐπειτα ἀπὸ λίγο, ὁ πύργος Saint Elme καὶ τὸ μοσαστήρι Ἁγίου Μαρτίνου φάνηκαν καθαρὰ στὴν κορυφὴ ποῦ βουνοῦ ὅπου ἀκουμπάει ἡ Νεάπολη. Ἐπειτα ἀπὸ λίγο ὁ πύργος τοῦ Ouef ἀπάνω στὸ λόφο του, τὸν πλυμένο μετὰ ἀφροῦς, φαίνονταν πῶς ἤρχονταν πρὸς τὸ βυπόρι καὶ

Ὁ ἀγιογράφος τῆς μάρτυρος λέγει ὅτι αὐτὴ προσευχῆθεῖσα ἤντησεν ἀπὸ τὸν θεὸν δύναμιν νὰ πατάξῃ κάθε ἐπιχειρημα καὶ νὰ ἀφήσῃ ἀναπολογῆτους τὸν ἓνα μετὰ τὸν ἄλλον καὶ τοὺς ἑπτὰ Ἀλεξανδρινούς ρήτορας. Ἐγὼ νομίζω ὅτι μετὰ τὰ μᾶτια ἐκεῖνα τῆς Ἁγίας Αἰκατερίνης τοῦ Μουρίλου δὲν ὑπῆρχεν ἀνάγκη οὔτε εὐγλωττίας, οὔτε ρητορικῆς δυνάμεως, οὔτε βοθηταῖς τοῦ θεοῦ διὰ νὰ νικηθοῦν οἱ Αἰγύπτιοι σοφοὶ καὶ διὰ νὰ προσηλυτισθοῦν εἰς τὸν χριστιανισμόν οἱ χιλιᾶδες ἀκραταὶ τῆς Ἁγίας.

Ἦρκει μόνον νὰ περιέφερε τὸ βλέμμα ἐκεῖνο τοῦ πάθους τοῦ ὑπερῶνθρωπίνου εἰς τοὺς περὶ αὐτὴν, διὰ νὰ ὑπωπτισθοῦν ἀμέσως καὶ νὰ χάσουν κάθε πεποίθησιν εἰς ἑαυτοὺς καὶ νὰ πιστεύσουν τυφλὰ εἰς ὅτι ἐπίστευε καὶ ἤθελε καὶ διέτασεν ἐκεῖνη.

ΕΚ ΚΡΗΤΗΣ

Ἐν ἔτος περὶπου μετὰ τὴν κάθοδον τῆς Α. Β. Γ. τοῦ Πρίγκηπος Γεωργίου ἐν Κρήτῃ, ἐπισκέψεως τῆς ἐν Ἡρακλείῳ διακενοῦσης ἀδελφῆς μου, μετὰ ὁδήγησεν εἰς τὴν ἱστορικὴν καὶ ἔνδοξον νῆσον. Δὲν θὰ ἐκθέσω ἐνταῦθα τὴν συγκίνησιν, ὑφ' ἧς κατελήφθη ὅτε ἐν τῷ ἀτμοπλοίῳ ἀντίκρουσα τὰ χιονοσαεπῆ καὶ ἔνδοξα ὄρη τῆς Ἰδης, οὔτε τὴν ἀριζὴν μου ἐν Ἡρακλείῳ. Ἀπλῶς θὰ ἀναφέρω τὴν ἐξοδὸν

ὁ μόλος μετὰ τὸ φανάρι του, προχωροῦσε ἅν ἓνα χέρι ποῦ κρατοῦσε ἓνα φῶς.

Στὴν ἀκρὴ τοῦ κόλπου, ὁ Βεζούβιος, ποῦ κοντὰ τώρα ἄλλαζε τὰ γαλάζια χρώματα ποῦ τὸν στολίζαν ἀπὸ μακριὰ μετὰ ἄλλα πολλὰ σκοτεινὰ, τὰ πλάγια του χάραζαν χαντάκια καὶ γραμμὲς ἀπὸ λάθα ξεραμένης, καὶ ἀπὸ τὸν κωμῆνο κῶνο του ἔβγαν μικρὲς στήλες ἄσπρου καπνοῦ, ἡ ὁποῖα ἔτρεμαν στὸ παρμακροῦ φύσιμα τοῦ ἀέρα.

Ὅταν πλέον φαίνονταν ὀλόκληρη ἡ Νεάπολη, βγήκε ἀπὸ τὴν καμπύνα του ἓνας ταξιδιωτῆς, ὁ ὁποῖος δὲν εἶχε φανῆ διόλου σ' ὄλο τὸ ταξεῖδι, ἡ γιατί ὑπόφερε ἀπὸ τὴ θάλασσα καὶ γιατί δὲν ἤθελε ν' ἀνακατευθῆ μετὰ τοὺς ἄλλους ταξιδιωτὲς, ἡ τὸ νέο αὐτὸ θέαμα τοῦ ἦταν πρὸ πολλοῦ γνωστὸ καὶ δὲν τὸν ἐνδιέφερε πλέον.

Ἦταν ἓνας νέος εἰκοσι-ἔξη ὡς εἰκοσι-ὄκτώ χρόνων αὐτὴ τὴ ἡλικία φαίνονταν πῶς εἶχε ὅταν τὸν πρωτόβλεπε κανεὶς, ὅταν τὸν παρατηροῦσε καλὰ φαίνονταν ἡ ποῖο νέος ἢ ποῖο γέρος, τόσο ἡ αἰνιγματικὴ φυσιογνωμία τοῦ ἄλλαζε. Τὰ μαλλιά του ξανθὰ σκοῦρα, στὸ φῶς τοῦ ἡλίου ἔκαναν μεταλλικὲς λάμπες, ἐνῶ στὴν σκιά φαίνονταν σχεδὸν μαῦρα, ἡ γραμμὲς τοῦ προσώπου του ἦταν κανονικὲς, μέτωπο, τοῦ ὁποῖου ἓνας φρενολόγος θὰ ἐθαύμαζε τὴν προεξοχί, μὴ μετὰ εὐγενικὴ καμπύλη γραμμὴ, χεῖλια ὠραῖα, καὶ σαγόνι τοῦ ὁποῖου τὸ ὠραῖο στρογγύλεμα, θύμιζε τίς ἀρχαῖες μετάλλεις, καὶ ὅμως ὅλα αὐτὰ, τὰ τόσο ὠραῖα ξεχωριστὰ δὲν ἔκαναν ἓνα εὐχάριστο σύνολο, τοὺς ἔλειπε ἡ μυστικὴ ἐκεῖνη ἀρμονία, ἡ ὁποία γλυκαίνει τὴ φυσιογνωμία. Ἡ παράδοσις λέει, πῶς ἓνας Ἰταλὸς ζωγράφος θέλοντας νὰ ζωγραφίσῃ τὸ διάβολο τοῦ ἔκαμε ἓνα πρόσωπο ἀσύμφωνης ὁμορφιάς καὶ ἔτσι τὸν ἔκαμε φοβερότερο, παρὰ ἂν τοῦ ἔβαλε κέρατα, σηκωμένα φρύδια, στόμα στραβὸ. Τὸ πρόσωπο τοῦ ξένου ἔκανε ἓνα τέτοιο εἶδος ἐντύπωσιν. Τὰ μᾶτια του ἰδίως ἦταν ἐξαιρετικὰ, τὰ μαῦρα τσίνορα ποῦ τὰ περιετριγύριζαν ἔκαναν μεγάλη ἀντίθεση μετὰ τὸ στακτι ἀνοιχτὸ χρώμα τοῦ ματιοῦ. Τὸ πολὺ λεπτὸ κόκκαλο τῆς μύτης τὰ ἔκανε νὰ φαίνονται τὸ ἓνα πολὺ κοντὰ στὸ ἄλλο, ἡ δὲ ἔκφραση τους ἦταν ἀληθινὰ ἀπροσδιόριστη. Ὅταν δὲν κούτταζαν πουθενά, ἦταν μελαγχό-

μου ἐκ μίξ τῶν πυλῶν τοῦ Ἐνετικοῦ φρουρίου τοῦ περιβάλλοντος τὸ Ἡρακλείον, ὅπως μεταβῶ εἰς τὴν κωμόπολιν τοῦ Ἁγίου Μύρωνος.

Κατὰ τὰς πληροφορίας τῶν ὁδηγῶν μου χωρικῶν ἡ κωμόπολις ἀπέειχε μίαν ὄραν, ὥστε δὲν ἐδυσκολεύθη νὰ ἐπιβῶ ὑπομονητικοῦ τινος Μεντίου, τὸν ὁποῖον διὰ τὸ ἀσφαλέςτερον ἐσυνόδευσεν οἱ χωρικοί. Ἀλλὰ δύο ὄρακι παρήλθον καὶ εἴμεθα μακριὰ τοῦ τέρατος τῆς πορείας μας. Εὐτυχῶς τὴν μονοτονίαν τῶν ξηρῶν ἔνεκα τοῦ χειμῶνος ἀγρῶν, διέκοπτον αἱ ἀτελεύτητοι διηγήσεις τῶν ὁδηγῶν μου, οἵτινες μετὰ τῆς συνήθους παρὰ τοῖς χωρικοῖς στωμουλίας καὶ χάριτος καὶ μετὰ τὸν ἰδιόζοντα ἰδιωτισμὸν τῆς γλώσσης των, διηγοῦντο ἐπεισόδια μαχῶν, αἵτινες συναροτήθησαν εἰς θέσεις, δι' ὧν διερχόμεθα καὶ εἰς ἃς εἶχον λάβει μέρος ἐνεργῶν.

Αἴφνης τὴν διήγησιν διέκοψεν ἡ ἐμφάνισις ἰππέως τινὸς ὀθωμανοῦ τρέρχοντος δρομαίως. Ὁμολογῶ ὅτι ἀκουσίως μου κατελήφθη ὑπὸ ἑλαφροῦ τρόμου ἐπηρεασμένη ὡς ἡμῖν ἀπὸ τὰς διηγήσεις τῶν χωρικῶν.

Τέλος μετὰ δίωρον πορείαν εἶδομεν μακριὰ ἐπὶ δύο λόφων ἐκτεινόμενον λευκὸν τι χωρίον, δεσπόζον ὅλων τῆς περὶ ἐκτάσεως ἔνεκα τῆς ὑψηλῆς του τοποθεσίας· εὐχαρίστως ἐπληροφορήθη ὅτι ἐκεῖ ἦτο τὸ τέμα τῆς πορείας μας καθόσον πᾶντοτε μετὰ ἐμάγευσεν ὁ ἀνοικτὸς ὄριζων· μετὰ παρέλευσιν ὄρας ἐφθάσαμεν καὶ διήλθομεν τὸ χωρίον ἐν μέσῳ

λικὰ καὶ παθητικὰ, ἐὰν κούτταζα κανένα ἄνθρωπο, ἡ πρῶτα τὰ φρύδια πλησιάζανε καὶ ἔκαναν στὴ μέση τοῦ μετώπου μιά κάθετη γραμμὴ, τὰ μᾶτια ἀπὸ στακτιὰ γίνονταν πράσινα μετὰ μαῦρα στίγματα, τὸ βλέμμα ἦταν ὀξύ, φοβερό, ἔπειτα ὅλα ἐλάβαιναν τὴ πρώτη τοτὲ θέση καὶ ὁ ἄνθρωπος μετὰ τὸ μεφιστοφελικὸ ἐξωτερικὸ ἐγίνονταν ἓνας νέος τοῦ κόσμου, ὁ ὁποῖος πήγαινε νὰ περάσῃ τὸ καλοκαίρι στὴ Νεάπολη, καὶ ὁ ὁποῖος ἦταν εὐχαριστήμενος νὰ πατήσῃ τέλος ἐδαφος ποῖο στερεὸ ἀπὸ τὴ γέφυρα τοῦ Λεοπόλδου.

Ἡ φορεσιά του ἦταν κομψὴ χωρὶς νὰ ἔχη τίποτα τὸ φανταχτερό: ρεντεγκότα σκοῦρα γαλάζια, κραβάτα μαῦρη μετὰ στίγματα, γελέκο τὸ ἴδιο σχέδιο μετὰ τὴν κραβάτα πανταλόνι στακτι ἀνοιχτὸ, αὐτὴ ἦταν ἡ τουαλέτα του, ἡ ἄλυσσιδα τοῦ ρολογιοῦ του ἦταν χρυσοῦ καὶ τὸ κορδόνι τῶν γυαλιῶν του ἀπὸ μαῦρο μετὰξί.

Ἐκανε μερικὰ βήματα πάνω στὴ γέφυρα, κούτταζοντας χωρὶς προσοχὴ τὴν ὁρὰ, ἡ ὁποία πλησιάζε καὶ ὅπου φαίνονταν τ' ἀμάξια καὶ οἱ ἄνθρωποι. Ἀπὸ τὸ λιμάνι εἶχανε φύγει πολλὲς βάρκες καὶ προχωροῦσαν πρὸς τὸ βυπόρι μετὰ ὑπηρετὲς ξενοδοχείου, ὁδηγούς καὶ χυμῆλθες, κάθε βάρκα ἔκανε ὅτι μπορούσε γιὰ νὰ φτάσῃ πρώτη καὶ οἱ βερκίριδες κατὰ τὴ συνήθειά τους ἄλλαζαν βρισιὲς καὶ λόγια ποῦ τρώμαζαν ὅσοι τοὺς ἀκούγαν γιὰ πρώτη φορὰ.

Ὁ νέος ταξιδιωτῆς γιὰ νὰ βλέπῃ καλλίτερα ὅτι γίνονταν γύρω του, ἔβαλε τὰ γυαλιὰ του. ἀλλ' ἡ προσοχὴ του ἐστράφηκε πρὸς τὸν μικρὸ στόλο ἀπὸ βάρκες, ὁ ὁποῖος προχωροῦσε πρὸς τὸ βυπόρι, βεβαίως ὁ θόρυβος τὸν ἐνοχλοῦσε, διατὶ σούφρωσε τὰ φρύδια του ἡ κάθετη γραμμὴ ἐσηματιστῆκε στὸ μέτωπο καὶ τὰ στακτιὰ μᾶτια του ἔβγαν μαῦρα.

(Συνέχεια)

(Teophile Gautier)

διπλής σειράς γυναικών και κορασιών, υποδεχομένων ήμας με τὸ «καλῶς ὤρισατε», εἰς ὅλα τὰ παιδικία ταῦτα διέκρινα μεγάλῃ μαῦρᾷ μάτι καὶ εὐφύϊαν.

Εἰς τὸ μέσον ἀκριβῶς τῆς κωμοπόλεως ἐξετείνετο ἄλλοτε κολοσσιαῖον οἰκοδόμημα, ὁ Τουρκικὸς στρατὸν, ὅστις οἰκοδόμηθη εἰς χαλεποὺς καιροὺς ἀγγαρευθέντων τῶν χριστιανῶν κατοίκων ὑπὸ τῆς Τουρκικῆς Κυβερνήσεως.

Ὁ στρατὸν οὗτος κατηδαφίσθη κατὰ τὸ 1897 ὑπὸ τῶν χριστιανῶν, ἐργασθέντων πρὸς τοῦτο μετὰ πολὺ μεγλειτέρας προθυμίας ἢ οἱ πρόγονοι αὐτῶν πρὸς ἀνακοδόμησίν του· διότι δὲν ἤθελον νὰ ἴσταται ἐν τῷ μέσῳ αὐτῶν ὁ κολοσσαῖος οὗτος ὄγκος, ὁ ἐνθυμίζων τὰς μαύρας ἡμέρας τῆς δουλείας. Τὸν χώρον τοῦτον ἐφ' οὗ ἔκειτο ὁ στρατὸν, ὅτε ἔμελλον νὰ δεχθῶσιν εἰς τὸ χωρίον τῶν τὸν λαοφιλῆ ἡγεμόνα ἰσοπέδωσαν εἰς πλατεῖαν, ὀνομάσαντες αὐτὴν «τῆς Ἐλευθερίας», ἐφ' ἧς ἐχόρευσαν ἐπὶ παρουσίᾳ τοῦ Πρίγκηπος τοῦς ὠραιοτάτους Κρητικὸς χοροὺς οἱ εὐσταλεῖς χωρικοὶ μὲ τὰς ἐγχωρίους ἐνδυμασίας των καὶ αἱ ὑπερέχουσαι χοροῦτριαι. Ἐκεῖ ἔνθα πρὸ δεκάδος ἀκόμη ἐτῶν, ἦτο τὸ φρόνητρον τῶν χριστιανῶν γυναικῶν, καὶ ἰδίᾳ τῶν νέων καὶ ὠραίων αἵτινες δὲν ἐτόλμων νὰ ἐμφανισθοῦν εἰς τὰς ὁδοὺς ἐκ φόβου μὴ κινήσωσι τὸν ἔρωτα ἀρεϊμανίου τινὸς ἀξίωματικῶν.

Ἡ ἐκ τῆς θέσεως ταύτης ἀποψις εἶνε θαυμασία· περὶ τῆς κωμοπόλεως ἐκτείνεται κατὰφυτος ἐξ ἐλαίων καὶ ἀμπελώνων ἢ ἐπαρχίᾳ Μαρκεζίου μὲ τὰ ἐγκατεσπαρμένα χλοερᾶς φύσεως χαρίεντα χωρία, ἢ περιστεφομένη πρὸς ἀνατολὰς μὲν ἀπὸ τὰς κορυφὰς τῶν ὄρεων τῆς Δίκτης καὶ χαμηλότερον τῆς Διὸς κεφαλῆς πρὸς δυσμὰς δὲ ἐνὸς τῆς ἐκτάσει τῆς ὑπὸ τῆς Ἰδῆς μὲ τὰ εἰς τοὺς πρόποδας τῆς χωρία καὶ μονὰς.

Πρὸς συμπλήρωσιν δὲ τοῦ κάλλους τῆς εἰκόνας περιβάλλει αὐτὴν ἀπὸ βορρᾶς ἢ θάλασσα, ἐφ' ἧς νωχελῶς ἐξήπλωμένη κεῖται ἢ νῆσος Δία. Ἐν διαυγεῖ ὀρίζονται διακρίνονται τινὲς τῶν νοτίων Κυκλάδων, ἀναμνησκουσαι πρὸς ἡμᾶς πόσον πλησίον εὐρισκόμεθα πρὸς τὴν μητέρα Ἑλλάδα.

Ἡράκλειον Κρήτης
Μοσχά Μπίστη

ΣΚΕΨΕΙΣ

Ὅ,τι κάμνει νὰ φαίνωνται πολλοὶ ἄνθρωποι ὀλίγον κριτικοὶ καὶ εὐχάριστοι εἰς τὴν συνδιάλεξιν εἶνε ὅτι σκέπτονται μᾶλλον ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον θέλουν νὰ εἴπουν παρὰ ν' ἀπαντήσουν ἀκριβῶς εἰς ὅ,τι οἱ ἄλλοι πρὸς αὐτοὺς λέγουν. Οἱ εὐγενέστεροι καὶ δεξιώτεροι ἀρκοῦνται νὰ φαίνωνται προσεκτικοὶ καθ' ὅλα καιρὸν σημειῶναι τὴν εἰς τὸ βλέμμα καὶ πνεῦμα των τὴν πλάνην καὶ τὸ σφαλῆρον τῆς κρίσεώς των δι' ὅτι ἀκούουν καὶ βίαν μεγάλην εἰς τὸ νὰ ἐπανεέλθωσιν εἰς ὅτι ἤθελον νὰ εἴπωσι, μὴ ἐνοοῦντες ὅτι εἶναι κάκιστον μέσον τὸ νὰ προσπαθῆ τις νὰ ἀρέσῃ εἰς τοὺς ἄλλους καὶ νὰ πείσῃ ἐπιβαλλόμενος πρὸς ἱκανοποίησιν αὐτοῦ καὶ ὅτι τὸν ἀκούῃ τις μετὰ προσοχῆς· καὶ ν' ἀπαντᾷ καταλλήλως εἰς τὴν εἰς τῶν μεγαλειτέρων ἐντελειῶν, τὴν ὁποίαν δύνανται εἰς νὰ ἔχῃ εἰς τὴν συνδιάλεξιν.

La Rochefucauld

Ἡ νεότης μὴ γνωρίζουσα πολλάκις πόσον συμφέρει εἰς αὐτὴν καὶ πόσον εἶναι ἐπιβλαβὴς νὰ μὲνη εἰς τὴν φυσικὴν αὐτῆς κατάστασιν καταστρέφει τὰ εὐγενῆ τοῦ οὐρανοῦ δῶρα ἐπιτηδευομένη καὶ καταφύγουσα εἰς ἀπομιμήσεις, ὅπως μεταβάλλῃ τὸν ἦγον τῆς φωνῆς, τὸ βάδισμα, ζητοῦσα τὴν γνωμοδοτήσιν τοῦ καθρέπτου ἢ κατ' ὄψιν ἢ ἀπομακρυνθῆ ἀρκετὰ τῆς φυσικότητος. Ὅχι· ἄνευ λύτης ἀρέσκει κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ὀλιγώτερον.

Ἡ πάντοτε γενναία προστάτις τῶν πτωχῶν σύζυγος Ἡπειρώτου ἐκ Βουκουρεστίου ἔψαλλε καὶ πάλιν ἐκ Νίτσας ἵπου διαχειμιάζει τῆς ἐντολῆς τῆς φρ. χρ. ἐκατόν. Ἐκ τούτων διαθέσαμεν δρ. πενήνα (50) πρὸς ἀγορὰν συσσιτίων διανεμηθέντων εἰς ἀπόρους κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς Ζωοδόχου πηγῆς καὶ τὸ ὑπόλοιπον ὑπὲρ τῆς πτωχῆς ὀρφανῆς μελονύμφου τῆς ὁδοῦ Βάσου ἀρ. 6.

Πάντες οἱ εὐεργετηθέντες ἐκπέμπουν εὐχὰς εἰς τὸν Θεὸν ὑπὲρ τῆς εὐγενοῦς καὶ φιλανθρώπου δωρητριάς, ἢ ὅποια ἀνωμόμως σκορπίζει τὰ δῶρα τῆς γενναιοτήτος τῆς εἰς τοὺς λυσιτυχεῖς.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ

Καν. Α. Κ. Λευκάδα: Συνδρομὴ ἐλήφθη Εὐχαριστίας.—κ Φ. Β. Ζυρίχην Συμμορφούμεθα ὀδηγίαις σας. Δα. Εὐ. Μ. Καλίπολι. Ἐλήφθη, Εὐχαριστίας. Καν. Μ. Μ. Τρίπολιν. Ἐλήφθησαν. Εὐχαριστίας. Δα. Α. Α. Κέρκυραν. Ἐνεγράφητε. Φύλλα ἀποστέλλονται. Ἐλήφθη, Εὐχαριστίας.—Δα. Ἐ. Σπ. Πάτρας Φύλλα ἀποστέλλησαν. Νέαι συνδρομητριάι ἐνεγράφηται. Θερμοτάτας εὐχαριστίας δι' εὐγενῆ φροντίδα.—Καν. Ε. Α. Ναύπακτον. Ἐπιστολή σας μετὰ δραχμὰς 15 ἐλήφθη. Θερμὰς εὐχαριστίας δι' εὐγενεῖς φροντίδας.—Καν. Ε. Κ. Μ. Κεφαλληνίαν. Ἐλήφθη Εὐχαριστίας.—Καν. Μ. Κ. Πόρον. Δα. Μ. Π. Μόναχον. Ἐφθασε πολὺ ἀγά, καὶ τὸ φύλλον ἕνεκα τῶν ἑορτῶν εἶχε τυπωθεῖ ἐνωρίτερον.—Καν. Δ. Γ. Ἀργιστόλιον. Ἐπιστολή σας μετὰ δρ. 15 ἐλήφθη. Εὐχαριστίας δι' εὐγενεῖς φροντίδας. Ζητούμενα ἀποστέλλονται.—Δα. Εἰ. Α. Ἀμοργόν. Ἐλήφθησαν. Εὐχαριστίας. Ἐπιθυμεῖται νὰ σὰς στέλλωνται ἀνά δύο φύλλα;—Καν. Ε. Α. Ναύπακτον. Εὐχαριστίας θερμὰς. Δρ. 15 ἐλήφθησαν. Φαντασθῆτε λοιπὸν ποῖα πάλιν χρειάζεται διὰ νὰ συντηρηθῇ ὑπὸ τοιοῦτους ὅρους ἀναπτύξεως ἐφημερίδου γυναικεία ἐπὶ 17 ἔτη.—Καν. Ε. Π. Νέον Φάληρον. Καὶ ἐγὼ εὐχαριστῶ διὰ θερμὰς λέξεις.—Καν. Χ. Κ. Τύρναθον. Ἀπορῶ. Στέλλονται τακτικώτατα. Δὲν ἔλαβα καιρὸν νὰ γράψω ἀκόμη.—Καν. Α. Π. Δ. Brunswick. Συνδρομὴ σας ἐλήφθη. Εὐχαριστίας.—Δα. Αἰ. Δ. Πειραιᾶ. Ἀφοῦ δὲν σὰς ἐστάλη θὰ εἴπῃ ὅτι δὲν ὑπάρχει.—Δα. Μ. Π. Μόναχον. Τίποτε ἄλλο παρὰ πολλή, πολλή ἐργασία. Ὅλα τὰ σταλέντα ἐλήφθησαν.

ΣΥΝΤΑΓΗ

Ἄ ρ α κ ἄ ς. Εἶναι ἡ ἐποχὴ του καὶ εἶνε καὶ ὡς λαοφιλοῦρα κρέατος καὶ ὡς πιάτο χορταρικοῦ ἐν ἀπὸ τὰ ἐκλεκτότερα. Μίαν ὀκ. καθαρισμένου ἀρακὶ θέτετε μέσα εἰς χίτρον πύλινον μαζὴ μὲ 1 καλὴν κουτυλιὰν λυωμένο καλὸ βοῦτυρο μὲ 2 καρδιὰς μαρουλιῶν σχισμένους εἰς πολλὰς σχισμὰς, μὲ 2 φρέσκα κρεμμυδάκια δεμένα, μὲ τὸ ἀνάλογον ἀλάτι καὶ μὲ μίαν καλὴν πρέζαν ψιλὴν ζάχαρην. Τὸ σκεπάζετε μὲ πιάτο βαθύ εἰς τὸ ὁποῖον μέσα βάζετε ὀλίγον νερὸ, καὶ τὸ θέτετε εἰς σιγανὴν φωτιὰν νὰ σιγοψηθῇ. Δὲν ἀνακατόνετε μὲ κουτάλι ἀλλ' ἐκ διαλειμμάτων κουνεῖτε τὴν χύτρον. Ὅταν εἶνε ἕτοιμα, πρὶν τὰ σερβίρετε προσθέτετε ἕνα καλὸ καμμάτι φρέσκο βοῦτιο καὶ μισὴ κουταλιτσα ζάχαρην ψιλή.

ΤΟ ΓΝΩΣΤΟΝ ΒΙΒΛΙΟΔΕΤΕΙΟΝ ΤΗΣ Β. ΑΓΔΗΣ ΜΙΧ. Χ. ΑΡΝΙΩΤΟΥ

Ἐκτελεῖ καλλιτεχνικὰς βιβλιοδετικὰς ἐργασίας διαφόρων ἐπιστημονικῶν βιβλίων.

Λευκώματα μὲ περιθόρια. Γραμμογραφῆσεις κατὰ ὑποδειχθὲν σχέδιον ἐμπορικὰ βιβλία καθὼς καὶ ἡμερολόγια Ἀγγλοαμερικανικοῦ συστήματος. Χρῆσιμος ταινιῶν καὶ τικετῶν. κ. λ.

Ἐργασία ἐκτὸς συναγωνισμοῦ καὶ ἐγκυμημένη. Ὅδος ὀφθαλματρείου ἀριθ. 9. Ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Σταδίου.

ΛΑΡΥΓΓΙΚΑΙ ΩΤΙΚΑΙ ΚΑΙ ΡΙΝΙΚΑΙ ΝΟΣΟΙ

Ὁ ὑψηλῆς τῆς λαρυγγολογίας, ὠτολογίας καὶ ρινολογίας ἐν τῷ Ἐθνικῷ Πανεπιστημίῳ κ.

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΚΥΤΑΡΙΟΛΟΣ

σπουδάζας εἰδικῶς ἐπὶ τετραετίαν τοῦς ἀνωτέρω κλάδους ἐν ταῖς διασημοτέραις κλινικαῖς καὶ νοσοκομείοις Βιέννης, Παρισίων, Βερολίνου, Λονδίνου καὶ Βρυξελλῶν, ἐφαρμόζει τὰς νεωτάτας καὶ ριζικὰς καλουμένας θεραπευτικὰς μεθόδους. Ἐγγειρήσεις ἀντικαρκινοῦ καὶ ὄλων ἀνώδυνου.

27 Ὅδος Πανεπιστημίου 27
Ὁρα: ἐπισκέψεως 9—11 καὶ 3—5 τ]2.